

บรรณาธิการ / Editorial

เริ่มต้นปี พ.ศ. 2563 ด้วยวิกฤตการณ์โรคระบาดจากเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมไปทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยด้วย แน่นอนว่าผลกระทบดังกล่าวได้ส่งผลโดยตรงต่อประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องสุขอนามัยและการสาธารณสุขซึ่งทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำเป็นต้องตื่นตัวเพื่อที่จะเตรียมการรับมือกับวิกฤตการณ์ดังกล่าว และยังไม่มีความแน่ชัดว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด ทั้งนี้ ประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มักได้รับการหยิบยกขึ้นมาอภิปรายกันในแวดวงวิชาการหลายครั้ง คือ วิกฤตการณ์ COVID-19 อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในมิติการสาธารณสุข เมื่อภาครัฐกำหนดมาตรการทางกฎหมายปิดสถานที่ต่างๆ โดยจะไม่อนุญาตให้ประชาชนออกมารวมตัวกันและให้อยู่ภายในบ้านเพื่อลดโอกาสและความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัส อย่างไรก็ตาม ผลจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสก็อาจส่งผลโดยตรงต่อปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ หรือขยะอิเล็กทรอนิกส์ ที่มาจากครัวเรือนโดยมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงระยะเวลาดังกล่าว แม้ว่าการเกิดวิกฤตการณ์โรคระบาดครั้งนี้จะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชะลอตัวลง แต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจและการพัฒนานั้นก็ไม่ได้หยุดนิ่งอย่างสิ้นเชิงเสียทีเดียว การขับเคลื่อนนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศยังคงได้รับการสนับสนุนต่อไป ซึ่งกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดมลพิษ หรือกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมก็ยังคงมีอยู่ แม้จะน้อยลงไปบ้างแต่ก็ไม่ได้หายไปไหนเลย จะเห็นได้ว่าประเด็นสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่คงอยู่รอบตัวเราเสมอ แม้ในยามที่เกิดวิกฤตการณ์ก็ตามและยังคงต้องการความเอาใจใส่ในการบริหารจัดการที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม (JEM) ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 นี้จึงยังคงนำเสนอบทความวิจัยและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการจัดการขยะ รวมทั้งของเสียในแหล่งอุตสาหกรรมยังคงเป็นประเด็นที่น่าสนใจอยู่เสมอ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ซึ่งได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งสามารถอ่านได้จากบทความวิจัย เรื่อง “การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของประเทศไทย: ความท้าทาย โอกาส และผลกระทบ” โดย ชลิดา เหนียวบุผา วิชาชา ภูจินดา และธวัชชัย ศุภดิษฐ์ บทความวิจัย เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการจัดการของเสียอันตรายจากโรงงานนอกเขตการนิคมอุตสาหกรรม” โดย สาธิต โพธิ์รักษ์ และ มาลี สุรเชษฐ และบทความวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกผู้รับบำบัดและกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรมของโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง” โดย ชัยพฤกษ์ ทองเปี่ยม นอกเหนือจากประเด็นที่เกี่ยวกับ

การจัดการขยะและของเสียแล้ว ประเด็นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติก็เป็นอีกหนึ่งเป้าหมายที่สำคัญ ภายใต้แนวนโยบายของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นรัฐชายฝั่งซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางทะเลอันมีคุณค่าต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้น บทความวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรประมงชายฝั่งอย่างยั่งยืน อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี” โดย กนกวรรณ เกียรติเสวี ปรัชชา ดิลกภูมิสิทธิ์ และสุวัฒนา ธาดานิติ จึงเป็นงานศึกษาวิจัยที่น่าสนใจยิ่งที่จะตอบสนองต่อแนวนโยบายของรัฐ รวมถึงอาจใช้เป็นแบบอย่างในการประยุกต์เข้ากับพื้นที่ชายฝั่งอื่นของประเทศไทยต่อไป

วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อมยังได้นำเสนอประเด็นความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจผ่านบทความวิจัย เรื่อง “การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ของประเทศไทย ระยะ 10 ปี จากปัจจัยการเติบโตทางเศรษฐกิจ” โดย วรวิทย์ วัฒนวินิจัย และ สมพจน์ กรรณนุช ที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงประเด็นการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกิจกรรมที่หลากหลายในประเทศไทยว่ามีความเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างไร อีกทั้ง ปัญหามลพิษทางอากาศจากการจราจรที่ทุกคนอาจประสบอยู่เป็นประจำก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สุขภาพอนามัยเสื่อมโทรมลง โดยบทความวิจัย เรื่อง “การประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนจากสารเบนซีน บริเวณริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่นในอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี” โดย มัธยนา วงศ์อารีย์ และ ศิวพันธ์ ชูอินทร์ ได้นำเสนอการประเมินความเสี่ยงที่เราทุกคนอาจจะต้องประสบในชีวิตประจำวันเอาไว้ที่น่าสนใจ และบทความวิชาการในวารสารฉบับนี้ นำเสนอเกี่ยวกับการจัดการระบบนิเวศและ คุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองชายฝั่ง โดยใช้หลักการภูมินิเวศวิทยา มาวิเคราะห์แบบแผนปริภูมิของเมืองชายฝั่ง มุ่งศึกษาความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ของเมืองและพื้นที่ที่บริบทรอบเมือง โดยอาศัยจังหวัดกระบี่เป็นพื้นที่ในการศึกษา ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านได้จาก บทความวิชาการ เรื่อง “แบบแผนปริภูมิเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการระบบนิเวศของเมืองชายฝั่งจังหวัดกระบี่” โดย อลิษา สหวัชรินทร์

ท้ายที่สุดนี้กองบรรณาธิการและคณะทำงานวารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม (JEM) ขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ได้ให้ความสนใจส่งบทความตีพิมพ์ในวารสาร JEM ตอบรับการเป็นสมาชิกของวารสารและติดตามอ่านบทความของวารสาร JEM เสมอมา ซึ่งกองบรรณาธิการจะรักษาคุณภาพของบทความในวารสารอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอต่อไป อนึ่ง ทางวารสารยินดีรับบทความ บทความวิจัย และบทความแนะนำหนังสือจากผู้ที่สนใจทุกท่านโดยสามารถส่งบทความได้ในช่องทางออนไลน์(ThaiJo2) ได้ตลอดเวลา นอกจากนั้นหากท่านสนใจตอบรับการเป็นสมาชิกวารสาร ท่านสามารถติดต่อได้ตามช่องทางที่แนะนำไว้ในด้านท้ายของวารสาร JEM นี้